Donderdag, 7 Januari 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3795

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Duitse terugtrekking in de Caucasus.

Grote hoeveelheden materiaal vallen in Russische handen,

Belangrijke successen tegen as-scheepvaart.

U. S. A.-Vloot beschiet Munda.

Generaal Giraud arriveert in Dakar.

Felle gevechten in het Noorden van Tunis.

DUITSERS IN DE CAUCASUS ZIJN IN VOLLE TERUGTREKKING.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

De Duitse strijdkrachten in de Midden-Caucasus zijn in volle terugtrekking onder de druk van het machtige Russische offensief en worden op ernstige wijze bedreigd in haar achterhoede door de opmars der Sovjet-troepen, die naar Rostov oprukken van het gebied van de Midden-Don uit. De Russen maakten bekend, dat men bij hun opmars nog verschillende plaatsen op de nazies veroverde en de Duitse tegenaanvallen afsloeg nabij Tsimlyanskaya, op ongeveer 210 kilometer van Rostov verwijderd. In de Midden-Caucasus is het Duitse leger, dat zijn vorderingen gedurende de afgelopen herfst zo zwaar heeft moeten bekopen, in een overhaaste vlucht geslagen met opgeving van alles, wat maanden kostte om te veroveren. Bruggen worden door de Duitsers opgeblazen en velden worden met mijnen bezaaid in een poging de achtervolgende Russen tot staan te brengen. De terugtocht der nazies begon aan het Oostelijke einde van de Caucasus met de Russische herovering van Mozdok en vervolgens Naltsjik, Prokhladnenski e.a. Waar en wanneer het Russische offensief tot staan zal worden gebracht en waar de Duitsers eventueel in staat zullen zijn stand te houden, is thans nog niet duidelijk, doch reeds zijn zij verdreven van de toegang tot de Grozny-olievelden alsook uit de bergen, waarover men naar de olie-haven Bakoe zou kunnen oprukken. De berichten van het Westelijke gedeelte van de Caucasus repten met geen enkel woord over enige activiteit. In dit gebied hebben de Duitsers zich reeds geruime tijd genesteld in en rond Tuapse en Novorossisk, langs de Zwarte Zee. Waarschijnlijk trachten zij deze punten te behouden, in het kader hunner gewone tactieken om vast te houden aan hun vooruitgeschoven posities tot het laatste ogenblik ondanks het risico ener omsingeling. Aan deze tactieken was het te danken, dat zij in staat waren geweest hun 22 divisies voor Stalingrad te behouden. De gehele Caucasische provincie Osentia, die tussen Ordzjonikidze en Naltsjik ligt, zou volgens berichten in de militaire pers, worden aangevallen. De sneeuw en de bittere koude hebben zich nog niet laten gelden in de Caucasus, gelijk zulks het geval is in de Midden-Don en aan het Centrale front. De hevigste koude is begonnen in Midden-Rusland (Moskou. (AP) 6.1).

DE RUSSEN MAKEN ONONDERBROKEN VOORTGANG.

„Rode Ster" zeide, dat de Russische strijdkrachten, die de belangrijke steden Mozdok, Naltsjik, Prokhladnenski, Kotlyarevskaya en Maiskoye genomen hebben, verder voortrukken langs een breed front en nog meer grote plaatsen op de Duitsers veroverd hebben. Men zeide, dat de gehele provincie van Noord-Osetia, die tussen de steden Ordjonikidze en Naltsjik ligt, door de Russische troepen is heroverd. Deze troepen opereren langs de Westelijke oever van de rivier de Terek, terwijl andere Russische strijdkrachten de Duitsers nog verder naar het Noorden terugduwen.

Volgens „Rode Ster" heeft men de hoofdlinie van de Duitse verdedigingswerken Maandag jl. doorbroken, toen het Rode leger oprukte op de toegangswegen tot Naltsjik en de stad na een hevige strijd veroverde. De Russen achtervolgden de nazies in Noordelijke richting ondanks de vertragende acties van den vijand.

Gisteren maakte de opmars van het Russische leger aan de Westelijke oever van de rivier de Terek 18 kilometer voortgang. Andere strijdkrachten maakten met ongeveer dezelfde snelheid voortgang, terwijl de tanks en het Russische voetvolk de Duitse weerstandscentra overkwamen. De bevrijders van de dorpen en steden werden door de inwoners op uitbundige wijze binnengehaald. De Don-kozakken hadden een groot aandeel in de campagne in de Caucasus. Op opzienbarende wijze sloeg men naar de Duitse flanken in de achterhoede door de vijandelijke defensies heen, hetgeen leidde tot de val van Mozdok op 3 Januari jl. „Izvestia" zeide, dat de nazies tanks gebruikten tegen de kozakken-ruiters, doch deze hielden flink stand en voerden telkens tegenaanvallen uit. Men ontliep de tanks en viel het doel aan. Een zwaar versterkte linie van Duitse kazematten, uitgravingen en mijnenvelden ligt thans achter de Russen. Vijfhonderd veldmijnen werden door genie-troepen van het Russische leger onschadelijk gemaakt nabij één enkele heuvel op de toegangswegen tot Mozdok.

Naltsjik, het laatste hoofddoel van de Duitsers, werd door dezen genomen tijdens hun opmars naar de Caucasische olie in 1942. Zij naderden de stad op 28 October en bezetten haar op 2 November. Van hieruit trachtten zij naar het Zuid-Oosten op te rukken in de richting van Ordzjonikidze, waar de belangrijke militaire hoofdweg begint naar Tiflis. Zij werden evenwel tegengehouden door de Rode legers bij de Noordelijke voetheuvels. Zij hadden twee maanden nodig om van Prokhladnvenski naar Naltsjik op te rukken — een afstand, die door het Rode leger in één enkele dag werd afgelegd bij het Russische tegenoffensief.

De achterhoede van de Duitse strijdkrachten in de Caucasus wordt bedreigd door de Russische opmars bij de Don ten Zuid-Westen van Stalingrad. Tsimlyansk, on ongeveer 210 kilometer ten Noord-Oosten van Rostov, werd gisteren door de Russen veroverd, na een gevecht, dat twee dagen lang geduurd heeft. Men deelde mede, dat het Duitse garnizoen in deze stad werd omsingeld en uiteindelijk buiten gevecht gesteld door de hevige Russische aanvallen. „Izvestia" zeide, dat een grote, goed uitgeruste strijdmacht in dit gevecht werd verslagen door de plotselinge aanvallen.

Een hevig vuur van de artillerie werd gevolgd door aanvallen van de troepen en tanks die van alle kanten de stad bestormden. De verwarde nazies trachtten het hazenpad te kiezen, doch velen werden door de Russen gevangen genomen.

Een andere zware slag, die den Duitsers werd toegebracht, had plaats bij Morozovsky 40 kilometer ten Zuid-Westen van Tsjernisjkovsky aan de spoorlijn die ten Westen van Stalingrad loopt.

„Rode Ster" deelde mede, dat de Duitsers trachtten stand te houden bij deze stad, doch zich na de verwoede aanvallen der Russen moesten terugtrekken.

De Russische opmars langs de spoorlijn ten Zuid-Westen van Stalingrad maakt nog steeds voortgang, aldus deelde men mede. De Duitsers wierpen hier een hechte verdediging op en brachten in de sector nieuwe tank- en infanterie-versterkingen samen. Ook hier moest de vijand zich echter terugtrekken onder de druk van de Russische tegenaanvallen. Van het gebied ten Zuiden van Stalingrad zeide „Rode Ster", dat het Rode leger daar stiet op de hoofdstrijdkrachten van den vijand, die een belangrijke natuurlijke linie moesten verdedigen.

De laatste berichten uit deze sector deelden mede, dat de Russische opmars de stad Elista, in het gebied ten Oosten van Salsk, reeds gepasseerd is (Londen, (AP) 5.1).

Het nieuws van vandaag.

De grote druk van het Rode leger duurde aan alle fronten in Rusland voort en het communiqué van Moskou liet vooral de winsten uitkomen, die in de Noordelijke Caucasus behaald werden. De Duitse tegenaanvallen namen in furie en in omvang toe, doch halen niets uit tegen het onweerstaanbare Sovjet-offensief, dat grote voorraden materiaal en wapenen inpalmde. In een enkele plaats werden 28 tanks en 160 vrachtwagens veroverd, waardoor wordt te kennen gegeven, dat Hitler grote hoeveelheden reserves en pantserstrijdkrachten in de strijd werpt (blz. 1).

Het leek ook alsof de Russen de omstrengeling rond het Duitse leger voor Stalingrad nog nauwer toehaalden nu men bij Stalingrad talrijke loopgraven en gefortificeerde punten aan de nazies ontrukte in gevechten, die dikwijls man tegen man gaan. De waarnemers in Moskou en Londen zijn van mening, dat de Duitsers een begin hebben gemaakt met een volledige terugtrekking uit de Caucasus, waar hun positie er steeds hopelozer gaat uitzien (blz. 3).

Van het Afrikaanse front kan worden gemeld, dat de Britten ten Westen van Mateur enkele strategische heuvels namen in de zeer belangrijke gevechten sedert vele weken aan het Tunische front.

Caïro praat nog steeds van patrouille-activiteiten in Libye, doch van Generaal Leclercs Hoofdkwartier in Zuid-Libye wordt een gestadige voortgang gemeld (blz. 1).

Dan heeft de As op zee weer belangrijke verliezen geleden. Van de Middellandse Zee tot de Stille Zuidzee worden zinkingen van vijandelijke schepen gemeld.

Een groot Italiaans troepenschip en drie voorraadschepen waren de voornaamste slachtoffers in het Kanaal van Sicilië. In de Aleoeten waren het twee Japanse vrachtschepen. Nabij Rangoon in Birma was het een groot Japans schip (blz. 1).

In het gebied van de Salomonseilanden werden een Japanse kruiser en een transportschip gebombardeerd, doch de resultaten hiervan konden niet worden waargenomen.

Noordamerikaanse oorlogsschepen voerden evenwel de boventoon met de beschieting van het Japanse vliegveld te Munda op Nieuw Georgië. Japanse vliegtuigen, die de vlooteenheden poogden aan te vallen, werden afgeslagen met verliezen (blz. 3).

In Dakar arriveerde Generaal Henri Honoré Giraud voor een inspectie van de Westafrikaanse verdedigingswerken en strijdkrachten (blz. 3).

AS-SCHEPEN OP DE MIDDELLANDSE ZEE TOT ZINKEN GEBRACHT.

Het communiqué van de Britse Admiraliteit luidt:

„Een groot troepentransportschip en een voorraadschip werden vernietigd en nog twee andere voorraadschepen werden getroffen en mogelijk tot zinken gebracht door Z.B.Ms. duikboten, die in de Middellandse Zee opereren.

Een troepentransportschip werd aangevallen ter hoogte van Sicilië door een duikboot onder commando van Luitenant R. B. Lakin. Het schip voer in Zuidelijke richting. Ondanks het zware escorte, werd de aanval toch met goed gevolg uitgevoerd. Het schip werd door drie torpedo's getroffen en kwam tot zinken. Nabij de Golf van Napels torpedeerde een duikboot onder commando van Luitenant A. C. G. Mars een groot vijandelijk voorraadschip. Dit vaartuig werd ernstig beschadigd en de vernietiging ervan wordt waarschijnlijk geacht. Een andere duikboot bombardeerde het stenen viaduct nabij Palinuro en plaatste verschillende treffers. Aan het viaduct werd belangrijke schade toegebracht.

Een ander middelgroot vijandelijk voorraadschip werd getorpedeerd en waarschijnlijk tot zinken gebracht nabij de Italiaanse kust door een duikboot onder commando van Luitenant L. W. Napier. Het schip voer in Noordelijke richting en kwam van Napels. Het werd geëscorteerd door vijandelijke boten. Nog een ander groot voorraadschip, dat onder escorte voer, werd aangevallen en tot zinken gebracht in de Aegeïsche Zee door een duikboot onder commando van Luitenant A. J. W. Bitt. Deze duikboot beschoot ook de scheepvaart en de haveninstallaties in de bezette Griekse haven Kumi. Vele treffers werden waargenomen" (Londen, (AP) 6.1).

COMMUNIQUÉ VAN HET GEALLIEERDE HOOFDKWARTIER IN NOORD-AFRIKA.

„Britse eenheden voerden gisteren verschillende aanvallen uit teneinde den vijand te verdrijven van enige heuvels, die onze stellingen beheersen op ongeveer 25 kilometer ten Westen van Mateur in de Noordelijke sector. Succesrijke aanvallen werden uitgevoerd op de heuvels en wij veroverden Djebel Ezzag en andere plaatsen in de omgeving. Onze troepen ruimden de geïsoleerde machinegeweer-posten op en sloegen een tegenaanval af op onze nieuw gewonnen stellingen. Bij deze operatie werd ons grote steun verleend door gevechtsvliegtuigen en Hurricane-bommenwerpers, die de vijandelijke troepen en voertuigen aanvielen. Spitfires, die in ditzelfde gebied opereren, schoten drie FW190's neer uit een formatie van vijandelijke gevechtsvliegtuigen. Later onderschepten zij een strijdmacht van vijandelijke bommenwerpers, die werden geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen. Eén vijandelijke bommenwerper en één gevechtsvliegtuig werden vernietigd. Vliegende Forten vielen de haveninstallaties en de scheepvaart te Sfax aan. Men zag vele treffers in het doelgebied en grote branden werden achtergelaten. B26's vielen het vliegveld van Kairouan aan. Bij beide vluchten zorgden P38-gevechtsvliegtuigen voor het escorte. Van de verschillende operaties, die die dag werden uitgevoerd, wordt slechts één vliegtuig vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 6.1).

BELGISCHE ARBEIDERS VLUCHTEN UIT DUITSLAND.

Het Belgische nieuwsagentschap in Londen maakte bekend, dat ongeveer 130.000 Belgische arbeiders, die naar Duitsland werden gedeporteerd, zijn gevlucht en naar huis zijn teruggekeerd sedert Juni 1942. De Duitse ambtenaar, die het toezicht heeft over de uitwisseling van arbeid gaf toe, dat slechts 180.000 Belgische arbeiders in Duitsland werkzaam zijn van de 310.000, die er gedurende de afgelopen zomer in Duitsland werkten. Men zeide, dat de Duitsers opruimingen organiseren, teneinde de arbeiders weder op te sporen (Londen, (AP) 6.1).

De crisis der beschaving.

door

JACQUES MARITAIN.

II.

DE GRONDOORZAKEN VAN DE HUIDIGE CRISIS.

Welke zijn de grondoorzaken van de huidige crisis?

In het algemeen kan men hier zeggen, dat de crisis het resultaat is van de saecularisatie of verwereldlijking van den Christelijken mens en de Christelijke beschaving, welke heeft plaats gevonden in de moderne tijd.

Deze saecularisatie heeft den mens gevoerd uit het oude Christendom naar het Koninkrijk van den mens zelf en den mens alleen: het evangelie is vervangen door de menselijke rede en de menselijke goedheid.

Wanneer ik zou willen ontleden de eindresultaten van dit uitgebreid proces van saecularisatie en willen karakteriseren de op elkaar invloed oefenende ontwikkeling van het menselijk denken en het menselijk leven dan zou ik moeten gaan beschrijven het steeds toegenomen verlies in de moderne ideologie van alle zekerheid: zowel de zekerheid van de wijsbegeerte, vooral de metaphisica alsweI de geloofszekerheid, hoewel deze beide toch fundament en realiteit gegeven hebben aan het menselijk beeld in het Christelijk systeem, wat in zekere zin bewaard is maar van een andere kant totaal inwendig geruïneerd.

Laten wij het zo kort mogelijk zeggen.

Wat de mens zelf betreft, kende de moderne mens waarheden zonder de waarheid zelf. Hij was ontvankelijk voor relatieve en veranderlijke waarheden van de wetenschap; maar niet ontvankelijk en zelfs bang voor alle supra-temporele waarheid, die verkregen wordt door het metaphysisch denken, zoals de goddelijke waarheid gebracht door het Woord.

De moderne mens verkondigde de rechten en de waardigheid van den mens — zonder God, want zijn ideologie grondvestte de menselijke rechten en de menselijke waardigheid op de alleenheerschappij van de menselijke rechten en de menselijke waardigheid op de alleenheerschappij van de menselijke wil, welke schade zou lijden of vernietigd door iedere regeling of beperking van buiten.

De moderne mens geloofde in de vrede en in de broederschap — zonder Christus, want hij had geen behoefte aan een Verlosser; hij kon zich zelf redden door zich zelf en in zijn liefde voor de menswheid had hij geen behoefte aan het fundament der Christelijke Charitas.

De moderne mens maakt steeds vooruitgang naar het goede en naar het bezit van het aardse, zonder om te zien naar het kwade in deze wereld; want hij geloofde niet aan het bestaan van het kwaad; het kwaad was voor hem slechts een onvolmaakte étappe in de evolutie, welke natuurlijkerwijze en noodzakelijk overgroeid zou worden door een verdere étappe.

De moderne mens genoot van het menselijk bestaan en aanbad het menselijk bestaan als iets van oneindige waarde — zonder ziel: want de ziel is volgens hem een onwetenschappelijk begrip, een erfenis uit de dromerijen der primitieve volken.

Maar wanneer een mens niet zijn ziel geeft aan wat hij bemint, wat kan hij dan wel geven? Hij kan zijn geld geven, maar niet zich zelf.

Wat de beschaving betreft, leidde de moderne mens in de burgerlijke staat een sociaal en politiek leven, een gemeenschapsleven zonder algemeen belang of gemeenschapswerk; want het doel van het gemeenschapsleven bestond alleen in het bewaren van ieders persoonlijke vrijheid, het genieten van privaat bezit, het verkrijgen van rijkdommen en het zoeken van plezier.

De moderne mens geloofde in de vrijheid — zonder zelfbeheersing of morele verantwoordelijkheid, want de vrije wil was onverenigbaar met het wetenschappelijk determinisme.

De moderne mens geloofde ook in de gelijkheid — echter zonder rechtvaardigheid; want de rechtvaardigheid ook was metaphysisch begrip, dat alle redelijk fundament verloren had en alle criterium miste in ons modern biologisch en sociologisch perspectief.

De moderne mens hoopte in de machine, in de techniek en de mechanisme of industriële beschaving — zonder de wijsheid om deze te beheersen en in dienst te stellen van het menselijk welzijn en de menselijke vrijheid; want hij verwachtte de vrijheid van de ontwikkeling der techniek zelf, niet van een of ander ascetisch streven om zich zelf inwendig te bezitten. En hoe kan iemand die zelf niet de zelfbeheersing bezit in het menselijk leven, welke metaphysisch is, deze beheersing opleggen in het gebruik wat hij maakt van de machine?

De wet van de machine, welke de wet is van de stof of de materie, zal zich gaan toepassen op hem en hem tot slaaf maken.

Geheel het proces van de saecularisatie, waarop ik hier zinspeel, kan worden toegeschreven aan de druk van het rationalisme (door rationalisme versta ik een ziekte van het menselijk verstand, waardoor dit zich zelf aanbidt als de hoogste en enige regel van het zijn en de waarheid.) en aan wat men kan noemen een „anthropocentrisch humanisme" of een anthropocentrische opvatting van den mens en de beschaving.

Tezelfdertijd werden er enorme beloften gedaan aan den mens; sedert de tijd van Descartes en Bacon voorspelde men hem, dat de ontwikkeling van de kennis en het verstand hem auto-

matisch zou geven een volmaakt geluk van ontspanning en rust, een aardse gelukzaligheid.

Maar dat viel tegen; zie wat de loop der geschiedenis aantoonde.

Na God te hebben verloren, door voor zich zelf te zorgen, bracht de mens zijn ziel op een dwaalspoor; tevergeefs ging hij zoeken, zette het heelal op zijn kop en vond slechts maskers en daar achter de dood.

En van die aard is het schouwspel waar we thans tegen aan zitten te kijken. Een irrationalistische zeebeving. Het is het ontwaken van een tragische tegenstelling tussen leven en begrijpen.

De tegenstelling moest wel voeren tot een haat tegen de vrede, naar een verachting van de menselijke waardigheid, naar een afkeer van de vrijheid, naar een aanbidding van het geweld en de overheersing;

met andere woorden tot een antihumanisme, dat profijt trekt van de ideeën welke over de wereld zijn losgelaten door enkele ongelukkige grote denkers, maar wat onvermijdelijk zal moeten uitmonden in de meest verachtelijke vormen van barbarisme en slavernij; en wat een der grootste gevaren zal vormen welke ooit tegen de beschaving is losgebroken.

Curaçao.

DE VERDUISTERING BLIJFT.

De Algemeen Militair Commandant schrijft:

In verband met de vele geruchten, welke in omloop zijn en steeds weer al of niet met bepaalde bedoelingen worden verspreid, is het noodzakelijk gebleken om nogmaals uitdrukkelijk te verklaren, dat de verduisteringsbepalingen, zoals deze zijn neergelegd in de Openbare Bekendmaking, **zullen blijven gehandhaafd.**

Daar het bekend is, dat deze bepalingen een zware last opleggen aan de bewoners, heeft het Militaire Commando in dit Staatsdeel overwogen om de bepalingen iets te verzachten. Na grondige bestudering van alle vóór- en nadelen hieraan verbonden, was de conclusie echter, dat — gezien de vele en veelal gewichtige gevolgen — dit niet mogelijk is.

Wederom wordt daarom een dringend beroep gedaan op het publiek om de bepalingen nauwgezet na te komen en mede te werken met allen, die met de contrôle op de naleving hiervan zijn belast. Laten de inwoners dit offer met een blij gemoed en met opgewektheid brengen en daarbij de vele en gruwelijke verschrikkingen, waaraan onze Rijksgenoten in Nederland en Nederlands Oost Indië zijn bloot gesteld en waarvoor wij tot nu toe gespaard bleven, voor ogen houden.

PASTOOR DE GROEN O.P. NAAR PUERTO RICO.

Naar wij thans ook van de G.P.D. vernemen is Pastoor Norbertus de Groen O.P. Maandagmorgen onder enorme belangstelling van de zijde der bevolking per vliegtuig van St. Maarten naar Puerto Rico vertrokken. De Gezaghebber van St. Maarten seinde, dat de bevolking hem had verzocht, den Gouverneur eerbiedig dank te zeggen voor diens bemiddeling, waardoor de Pastoor zich dadelijk onder nodig geachte geneeskundige behandeling kon stellen.

Dank verdienen eveneens de Noordamerikaanse Admiraal Hoover en Schout bij Nacht Arthur G. Robinson, die op verzoek van den Gouverneur voor dit biezondere geval onmiddellijk hun medewerking voor het vervoer verleenden.

TENTOONSTELLING VAN KINDERTEKENINGEN UIT CANADA EN JAMAICA.

In de tekenzaal van de A.M.S.

De kunstpaedagogische richting in onderwijs, opvoeding en volksontwikkeling werd in Nederland steeds op haar juiste waarde geschat en de verenigingen „Schoonheid in opvoeding en onderwijs" en de „Vereniging tot bevordering van het aesthetisch element in het voortgezet onderwijs" (V.Æ.V.O.) hebben zeker prachtig werk verricht.

Hier tracht de „Curaçaose Vereniging voor opvoeding en onderwijs" deze richting ingang te doen vinden, o.a. door het houden van jeugdconcerten, voordrachtmiddagen en tentoonstellingen.

De nu geboden tentoonstelling van kindertekenwerk uit Toronto (Canada) en Jamaica is een zeer interessante collectie, die niet alleen voor de jeugd en de onderwijzers, maar ook voor de kunstliefhebbers zeer belangrijk is.

Er zijn mensen, die bij de woordcombinatie kunst en kind hun schouders ophalen, maar zij vergeten, dat het impressionisme en ook het expressionisme vaak teruggrijpen naar de uitdrukkingswijze van de primitieve kunst, die door moderne kunsthistorici als Verworn, weer vergeleken wordt met de kunst van het kind.

In het moderne tekenonderwijs dat psychologisch georiënteerd is, wordt een belangrijke plaats ingeruimd aan de vrije uiting in het werk.

Het is vooral in deze vrije uiting, dat de artistieke aanleg, die in de oude onderwijs-methode nagenoeg geen kans kreeg, zich heerlijk vrij kan uiten en door bezielende leiding zich verder kan ontplooien. De collectie, die hier op Curaçao tentoongesteld wordt, geeft evenwel geen werk van uitsluitend begaafden. Ofschoon er verschillende werken bij zijn, die door zuiverheid van opvatting en eenvoud van uitbeelding talenten aanwijzen, is er evenveel werk dat ontroert door de praetentieloze simpelheid, waarmede het kind zijn innerlijk beleven graphisch heeft weergegeven. Het werk is gemaakt door kinderen van 4 tot 15 jaar.

DE SCHUTTERS KRIJGEN EEN TOELAGE.

Aan schutters, die langer dan twee jaren onder de wapenen zijn, zal ingaande 1 December 1942, boven de vastgestelde soldij een toelage worden toegekend van: ƒ 0.25 per dag voor den soldaat-schutter; ƒ 0.50 per dag voor den corporaal-schutter; ƒ 1.00 per dag voor den sergeant-schutter en hoger.

Deze toelage staat los van kostwinnersvergoeding enz., zodat zij werkelijk door iederen schutter die langer dan twee jaren in dienst is, zal worden genoten.

MINISTER H. J. VAN MOOK OVER SURINAME EN CURAÇAO.

Aneta heeft, na zijn terugkeer, Minister Doctor Hubertus J. van Mook naar zijn indrukken over zijn reis naar Suriname en Curaçao gevraagd. Dr. H. J. van Mook was geestdriftig over de prachtige reis. Zijn algemene indruk was, dat beide gebiedsdelen meer en meer de oorlog gevoelen. Verschillende beperkingen voortvloeiend uit het gebrek aan scheepsruimte worden dagelijks steeds meer gevoeld. Een groot aantal bewoners is in militaire dienst opgeroepen hetgeen een aanmerkelijke versterking van het defensie-apparaat betekent.

De betrekkingen met de Noordamerikanen zijn voortreffelijk te noemen en de samenwerking tot afwending van het duikbootgevaar is hecht en gezond.

De Minister prees de grote afhankelijkheid, zowel van Suriname als van Curaçao, jegens Kroon en Rijk, evenals hun voortdurende bereidheid tot financiële steun aan alle Rijks-doeleinden. Tot dusverre is er te weinig contact geweest tussen de Gouvernementen van Curaçao en Suriname en de Nederlandse officiële instanties in de Verenigde Staten. Wij zullen onze best doen daarin verbetering te brengen. De Regering is van plan in Suriname bestuursambtenaren voor Nederlands Oost Indië op te gaan leiden, die na de bevrijding naar Nederlands Indië uitgezonden zullen worden. Suriname is daarvoor de meest geëigende plaats omdat het vele karakteristieken gemeen heeft met Nederlands Oost Indië en omdat daar bovendien enige Indische ambtenaren aanwezig zijn.

Over de tijd na de oorlog zeide Dr. H. J. van Mook: De aardrijkskundige ligging van Curaçao en Suriname, zowel als hun belangrijkheid, zijn voldoende reden om grote belangstelling in hen te koesteren. Hun grote belangrijkheid in het gehele kader des Rijks overtreft zelfs hun belangrijkheid als op zich zelf staande rijksdelen.

DE GOUVERNEUR ZOND GOEDE WENSEN AAN ALLE MILITAIREN.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft aan alle Nederlandse en Noordamerikaanse militairen in het gehele Staatsdeel nieuwjaarswensen, per speciaal gedrukte kaart doen toekomen. Hieronder volgen deze nieuwjaarswensen:

Nieuwjaar biedt mij de gelegenheid, ieder uwer persoonlijk mijn beste wensen aan te bieden.

Deze wensen gelden u en de uwen. Velen onder u hebben familieleden achtergelaten in Nederland, in Indië of elders. Uiteraard zijn uw gedachten dikwijls ver weg. Moge het nieuwe jaar u de hereniging brengen op bevrijde bodem of althans de zekerheid, dat deze hereniging nader is.

Voor Curaçaoënaars is de dienstplicht een zwaar offer. Maar uw offer zal later zijn vruchten afwerpen voor dit Staatsdeel, dat zich pas geheel volwaardig gevoelen zal, als het ook eigen weermacht bezit. Moge de verschrikking van de oorlog, mede door de goede vervulling van uw plicht, verre blijven van dit Staatsdeel.

Wat 1943 ons brengen zal, weten wij niet. Van twee dingen echter zijn wij zeker: onze zaak is rechtvaardig en wij zelf en de onzen zijn in Gods hand. Deze zekerheid zal elk onzer de kracht geven voor elkaar een voorbeeld te zijn van trouwe en opgewekte plichtsvervulling. Dan zal het nieuwe jaar, in deze geest beëindigd, in later leven goede herinneringen bij ons opwekken.

Willemstad, December 1942.

De Gouverneur van Curaçao,
P. [A.] Kasteel.

With the coming of the New Year I would send you a personal greeting, and thank you for the enormous contribution you have made towards promoting the friendly feeling that exists between you and the people of Curaçao.

For my part, I am always happy to see my American friends in Curaçao, though one must deplore the reason that necessitates their being there.

I hope in the coming year you will be as happy as is possible away from your native land, and that you will feel you are welcome here: I hope, with you, that the coming year may bring us victory, or to being well within sight of victory, and with that, reunion with families and a return to normal life.

In the meantime, may our common efforts and co-operation strengthen the bond between your great Republic and the Kingdom of the Netherlands, whose people stood at the cradle of the United States, as your honoured Stars and Stripes now flying here were saluted for the first time in this same territory that you are helping us to defend so well against any possible attack from our common foe.

Willemstad, Curaçao, December 1942.

Governor of Curaçao,
P. [A.] Kasteel.

Schout bij Nacht Arthur Robinson heeft den Gouverneur het volgende antwoord gezonden:

Your Excellency:

May I express my most sincere gratitude and appreciation and that of all the officers and men of the American Forces for your card of greeting for the New-Year.

The wishes your have expressed are indicative of that courtesy and welcome which you and the people of Curaçao have accorded us since our arrival here, and which has led to a fine feeling of friendliness between us.

I earnestly share your hopes for the coming year. Now that the United Nations have passed from the defensive to the offensive stage, our common efforts against our enemies will surely result in the realization of the hopes you have expressed.

And now, allow me to extend to Your Excellency my personal greetings for the New-Year. Let it be one that we may in times to come remember for the success of our joint efforts.

De Algemeen Militair Commandant Schout bij Nacht Carel J. Baron van Asbeck, antwoordde:

Excellentie,

Mede uit naam van allen, die onder mijn bevel staan, wil ik U eerbiedig dank zeggen voor de goede wensen, die U wel aan ons, Militairen van Zee- en Landmacht, hebt willen medegeven in het jaar, dat vóór ons ligt.

Inderdaad, wij weten niet wat het zal brengen, maar de voortekenen geven ons hoop. Wij zullen doen wat in ons vermogen is om die voortekenen in vervulling te doen gaan. Daarvoor zullen wij onze krachten inzetten, een ieder in het kleine of grote onderdeel, dat aan zijn zorg is toevertrouwd.

Moge het Gebiedsdeel, waarover Gij als vertegenwoordiger van de Kroon regeert, en waar het rood-wit-blauw nog ongeschonden wappert, zich steeds bewust blijven van de waarde, die het, thans meer dan ooit, voor de Vaderlandse Zaak bezit. Laat ons dit kleinood verdedigen, en laat het zichzelf verdedigen! Dienstplicht en burgerwacht mogen offers vergen van den weerbaren man; die offers zullen blijken niet tevergeefs te zijn gebracht.

Moge ik besluiten met de oprechte wens, dat 1943 ook U en den Uwen zegen moge brengen, waarbij ik in het biezonder denk aan hen, die achterbleven.

De Algemeen Militair Commandant,
C. J. Baron van Asbeck.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend, met het verzoek haar in relatie te brengen met ex- of importeurs op Curaçao:

1. Simon Perahia — San Martin 235 — Buenos Aires, Argentinië, zoekt relaties met agenten en importeurs, speciaal voor Argentijnse textielproducten.
2. Demetrio Iwaskiewicz — Tucuman 141 — Buenos Aires — Argentinië, biedt zich aan als exporteur van stoffen, garens, kousen en handschoenen, ook schoenen en andere artikelen van leder, juwelen, speelgoederen, pakpapier, mica, ijzerwaren, wijnen, likeuren enz.
3. Pablo Hadra & Cia S.A. — Casilla de Correo 819 — Buenos Aires —. Argentinië biedt zich aan als exporteur van Argentijnse landbouw- en veeteeltproducten.
4. Ignatius B. Faguet — 228 Mc Allister — San Francisco — Californië wilt in relatie treden met exporteurs van oranjeschillen, voorts biedt hij zich aan als exporteur van chemische en pharmaceutische producten.
5. Urabco Soc. Resp. Ltda. — Calle Alvear 878 de Ciudadela (Pcia. de Bs. As.) Buenos Aires — Argentinië, wenst in relatie te treden met importeurs van scheermesjes.
6. The Argentine Trading Company — Bartolome Mitre 478 — Buenos Aires — Argentinië, biedt zich aan als exporteur van levensmiddelen, zoals boter, spek, reuzel, uien, margarine, geconserveerde vruchten, maltextract, kaas, zalm, anchovis enz., voorts vruchten zoals peren en pruimen, ook suikerwerk, chemicaliën en medicinale producten.

Bij de Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd bestaan geen bezwaren tegen het aanknopen en tot nader order voortzetten van handelsrelaties met bovenstaande firma's. Goederen afkomstig uit bezet of vijandelijk gebied, mogen niet ge- of verkocht worden van en aan voornoemde firma's.

Belangstellenden worden verzocht zich rechtstreeks met bovengenoemde firma's in verbinding te willen stellen. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door den Secretaris der Kamer worden verstrekt.

NEDERLAND.

ERE WIEN ERE TOEKOMT.

De volgende Koninklijke onderscheidingen zijn verleend aan Nederlandse vliegers te Jackson (Mass.) in de Verenigde Staten:

De Militaire Willemsorde aan: Kapitein Van Rest en 1en Luitenant Den Ouden. Het vliegerskruis aan de 1e Luitenants: Bakker, Den Ouden, Mulder, Theunissen, Lukkien en den onderluitenant Oonicx. Het bronzen kruis met eervolle vermelding aan: Luitenant Kolonel Giebel, Kapitein Van Rest, 1en luitenant Rees en vaandrigs De Knecht en Ketting. Het bronzen kruis aan de sergeants Nauta en Servaas. Het kruis van verdienste aan 1en Luitenant Van der Laan, 2en Luitenant Knoop, Vaandrigs: Van Olm en Bartelings, Sergeant Muurling en soldaat Flemer. De gouden medaille in de Orde van Oranje-Nassau aan Sergeant-Majoor Wurtz.

OVERLEDEN.

Het overlijden wordt gemeld van: H. Nefkens, Utrecht, president-commissaris Gebr. Nefkens Auto Mij, aldaar; W. K. F. Zwierzina, 80 j., Amsterdam, oud-ontvanger Registratie en Domeinen; A. J. M. Sassen, 36 jaar, Den Bosch hoofd-afdeling Voorlichting Nederlandse Cultuurkamer; Jorgen Pletser, 71 j., Rotterdam, schilder van stillevens; Ir. L. A. M. Riemens, 56 j., Wassenaar, oud-hoofdingenieur bij de spoorwegen in Nederlands Indië; C. F. van Baak, 72 j., Bloemendaal, oud-luitenant kolonel der Infanterie N.I.L.; J. D. Brinkman, Den Haag, oud-hoofdadministrateur Rubber Cultuurmaatschappij „Serbadij"; Jan van Dommelen, toneelspeler, Amsterdam; E. E. de Jong, vertegenwoordiger K.L.M., Kopenhagen; dr. J. C. Eringaard, oudwethouder van Deventer; Ans van den Berg, schilderes, Amsterdam; J. C. Duburg , directeur Rijks-opvoedingsgesticht, Avereest, Adjudant N.A.C. van Spanje, Utrecht.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Een groot deel van Zeeuws-Vlaanderen is thans eveneens ontruimd.

— Het aantal te vondeling gelegde Nederlandse kinderen neemt zozeer toe, dat een nieuw probleem is geschapen: hoe moeten die kinderen distributiekaarten krijgen? Want zij zijn niet in de burgerlijke stand ingeschreven.

— De Duitsers hebben de Goedewaagen-prijs voor cultuur en voorlichting voor 1942 verleend aan Hoogterp, Huyts en Lindeman, hoofdredacteuren van het „Algemeen Handelsblad", „De Nieuwe Rotterdamsche Courant" en „Volk en Vaderland."

— Het weekblad „Arbeid" (van de N.S.B.) klaagt erover, dat de sabotage en de haast-je-langzaam tactiek der Nederlandse arbeiders eer toe — dan afneemt. Het blad beschuldigt de werkgevers van medeplichtigheid.

— Een partijgenote van Anton Mussert, Mevrouw Van der Reep-Mlygczak (geboren 27 April 1912) is ergens in het Kennemerland vermoord gevonden.

— De „Nieuwe Rotterdamsche Courant" deelt mede, dat de eigendommen van een aantal boeren, die de Duitse bepalingen hadden overtreden, zijn geconfisqueerd.

— Rensselaer, poly-techniek-institute te Troy heeft een ere-doctoraat verleend aan den Nederlandsen Ambassadeur Alexander Loudon.

— De politie in Nederland is tot een geheel samengesmolten. Zij staat nu geheel onder toezicht van de Staat.

— De Koninklijke Nederlandse Marine heeft een nieuwe, in Engeland gebouwde, mijnenveger in gebruik genomen. De bemanning bestaat uit veteranen. De Kapitein diende op een duikboot, de eerste officier op H.Ms „Tromp".

— Vovo gaat te keer tegen het feit, dat de gemeente Groningen het verbod van „Joodse straatnamen" opzettelijk negeert. Daar zijn nog steeds een Jozef Israëlstraat en -plein en een Oppenheimstraat.

— Radio-Hilversum deelt mede, dat de vrees voor nieuwe scherpere maatregelen grote invloed heeft op de Amsterdamse beurs. Welke deze maatregelen zijn, werd er niet bijgezegd.

— De stad Haarlem heeft gedurende twee weken een gestreng uitgaansverbod gekregen wegens daar plaats gehad hebbende aanvallen op Duitse soldaten.

Buitenland.

HET NOORDAMERIKAANSE MARINE - COMMUNIQUÉ.

Het Noordamerikaanse marine-communiqué No. 242 luidt:

„Zuidelijk gedeelte van de Stille Oceaan: (alle data zijn Oosterlengte):

Gedurende de duisternis van de vroege morgen van 5 Januari heeft een Noordamerikaanse strijdmacht van marine-eenheden op succesrijke wijze het Japanse vliegveld te Munda op het eiland Georgië aangevallen. Toen deze strijdmacht terugkeerde, werd zij aangevallen door Japanse duikbommenwerpers. Vier Wildcats onderschepten deze vliegtuigen en schoten 4 van de vijandelijke vliegtuigen neer. Waarschijnlijk beschadigde men nog 2 andere duikbommenwerpers. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden veilig terug, nadat de vijandelijke machines waren verdwenen. Later op de dag hebben middelzware marine - vliegtuigen (Martin B26-bommenwerpers) de vijandelijke installaties te Munda aangevallen. De resultaten konden niet worden waargenomen. In de namiddag vielen Vliegende Forten (Boeing B17), die werden geëscorteerd door Lightning-gevechtsvliegtuigen (Lockheed P38) een vijandelijke kruiser aan nabij Buin op het eiland Bougainville. De resultaten van deze aanval werden ook niet waargenomen. Onze gevechtsvliegtuigen werden aangevallen door 25 vijandelijke 0-gevechtsvliegtuigen, alsook door watervliegtuigen. Drie vijandelijke machines werden neergeschoten en waarschijnlijk werden nog 2 andere beschadigd. Twee Noordamerikaanse gevechtsmachines gingen verloren. De Vliegende Forten vielen een Japans transportschip aan in het gebied van de Shortland-eilanden. Vele treffers werden geplaatst. In de loop van de dag werden 84 Japanners gedood bij opruimingsoperaties in de omgeving van de Austen-berg op het eiland Guadalcanal (Washington, (AP) 6.1).

JAPANS SCHIP VERNIETIGD.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit: „Noordelijk deel van de Stille Oceaan: Op 5 Januari bombardeerden middelzware Mitchell (Noordamerikaanse B-25) bommenwerpers een vijandelijk vrachtschip op 175 kilometer ten Noord-Oosten van Kiska. Het schip werd brandende gelaten en men zag het later zinken. Op 6 Januari plaatste een Liberator (Consolidated B-24) een voltreffer en twee bijna-treffers op een vijandelijk schip op ongeveer 300 kilometer ten Zuid-Westen van Kiska" (Washington, (AP) 6.1).

10.000 GEVANGENEN IN JAPAN.

Het Britse Departement van Oorlog zeide in een verklaring, dat 10.000 oorlogsgevangenen — de helft daarvan bestaat uit Noordamerikanen — in Japan geïnterneerd zijn. Men zeide, dat een vertegenwoordiger van het Rode Kruis in Tokio 3 gevangenenkampen bezocht en meldde, dat de toestanden er „betrekkelijk bevredigend" zijn, hoewel een aantal gevangenen lijdt aan tropische ziekten.

Men verklaarde, dat de gevangenen werden gedwongen zich aan te passen aan het Japanse dieet, dat grotendeels bestaat uit rijst, hoewel er wat brood en groente beschikbaar gesteld wordt. De gevangenen krijgen zeer weinig vlees.

De verklaring zeide: „De medische behandeling wordt gehinderd door het gebrek aan medicijnen, dat algemeen schijnt te zijn over het gehele Verre Oosten."

Men zeide, dat oorlogsgevangenen in Japan tot 8 uren per dag werken in dokken en fabrieken (Londen, (AP) 6.1).

DE RAAD VOOR DE STILLE OCEAAN.

De Oorlogsraad voor de Stille Oceaan kwam met Roosevelt bijeen op het Witte Huis en besprak de mogelijkheid om de voorraadlinies te versterken door nieuwe luchtroutes over de Stille Oceaan te openen. De Britse Ambassadeur Lord Halifax onthulde, dat de quaestie werd besproken, doch gaf geen enkele aanwijzing waar dergelijke luchtroutes zouden komen te liggen. Richard Casey, de Britse Minister van Caïro woonde de bijeenkomst bij en gaf een overzicht van de Libyse campagne en de moeilijkheden, die daar ondervonden worden. Halifax zeide, dat Casey zich in de Verenigde Staten bevindt voornamelijk om over bevoorradingsproblemen te spreken en dat het hoofdprobleem van het 8ste Britse leger is om voldoende voorraden te verkrijgen, waaronder zulke essentiële dingen als gasoline, voedsel en ammunitie. Halifax zeide, dat hij nooit voorspellingen deed, doch dat hij „wel vertrouwt", dat de nazie-strijdkrachten uit Tripoli zullen worden verwijderd.

Walter Nash, de Gezant van Nieuw Zeeland in de Verenigde Staten, zeide, dat de inspanningen in het gebied van de Middellandse Zee zeer veel bijdragen tot de operaties in de Stille Oceaan. Hieraan voegde hij toe, dat de hulp in grote mate zou komen door het vrijmaken van scheepvaart om voorraden te brengen naar Birma, Brits Indië, China en elders (Washington, (AP) 7.1).

DUIKBOOT VAART DE MISSISSIPPI OP.

De Duitse radio zeide in een uitzending naar de Verenigde Staten, dat een duikboot 145 kilometer de Mississippi opvoer tot „binnen enkele kilometers" van New Orleans in de hoop een brug te vernielen. De duikboot werd ontdekt en gedwongen naar de Golf van Mexico terug te keren (Londen, (AP) 7.1).

DE OORLOG ZAL LANG KUNNEN DUREN.

Het duikboten-gevaar.

Elmer Davis, directeur van het Oorlogsinlichtingen-bureau waarschuwde op een persconferentie andermaal tegen een te groot optimisme ten aanzien van een vroeg einde van de oorlog. In dit verband noemde hij nadrukkelijk „de ernstige bedreiging der duikboten". De spreker gewaagde ook van de voorspelling door Admiraal William Halsey, den Noordamerikaansen commandant in het Zuidelijke gedeelte van de Stille Oceaan, dat Japan nog dit jaar uit de oorlog geslagen zal zijn. Davis zeide geen enkele aanwijzing te hebben, die deze verklaring zou kunnen steunen, ofschoon hij getracht heeft er een te achterhalen. Zover hij weet, zijn de Duitsers nog steeds bezig meer duikboten te bouwen, terwijl het tol, dat door haar van de Geallieerde scheepvaart geëist wordt, met de dag toeneemt. Zware verliezen werden geleden aan schepen en aan de lading die door deze schepen vervoerd wordt, alsmede in geoefende manschappen. Niettemin was Davis van mening, dat de Geallieerde landen, en in het bijzonder de Verenigde Staten, thans nog meer schepen bouwen, dan door de duikboten, tot zinken worden gebracht (Washington, (AP) 6.1).

GENERAAL GIRAUD IN DAKAR.

Joseph Morton seint in een vertraagd bericht van Dinsdag jl. het volgende: „Generaal Henri H. Giraud, de Hoge Commissaris van Frans Noord- en West-Afrika kwam met verscheidene leden van zijn staf in Dakar aan teneinde met de Noordamerikaanse missie, met aan het hoofd Vice-Admiraal William Glassford Jr., besprekingen te houden. Ook zal Giraud besprekingen hebben met Pierre Boisson, den Gouverneur-Generaal van Frans West-Afrika. De Franse Hoge Commissaris zal eveneens de Frans Westafrikaanse troepen en militaire en marine-installaties inspecteren. Samen met Vice-admiraal Glassford reed Giraud onmiddellijk naar de stad, waar men een krans plaatste aan de voet van het monument ter ere der Senegalezen, die in Wereldoorlog I werden gedood. Dakar was vrolijk versierd en stellingen werden opgericht voor de formele troepeninspectie, die Woensdag plaats had. Men verwacht, dat Giraud verschillende dagen in Dakar zal vertoeven (Dakar, (AP) 6.1).

EEN MOGELIJKE SAMENWERKING TUSSEN DE GAULLE EN GIRAUD.

Wes Gallagher seint uit Algiers:

Een gezaghebbende bron zeide, dat de politieke verwikkelingen na de dood van Darlan geen verandering maakten in de belofte van den Admiraal om de Franse vloot van Dakar te gebruiken samen met de Noordamerikaanse en Britse vlootstrijdkrachten en geen verslapping heeft teweeggebracht in de pro-Geallieerde Franse militaire inspanning.

De zegsman zeide: „De Franse matrozen zijn bedroefd door de dood van den Admiraal, doch er heeft geen inzinking plaats gehad in hun moreel en zij zijn bereid hun schepen de zee op te voeren tegen de As wanneer zij hiertoe de opdracht krijgen en zo spoedig mogelijk".

Personen, die het vertrouwen genieten van Generaal Giraud, den Hogen Commissaris voor Frans Noord- en West-Afrika, gaven uitdrukking aan hun tevredenheid over de suggestie van De Gaulle voor een bijeenkomst om de pro-Geallieerde Fransen te verenigen onder één banier. Men weet erop, dat er geen verschillen bestaan tussen de mannen, die beide fel antinazie zijn. Een zegsman zeide, dat het eerder een quaestie van methode is dan van beginselen.

Officieel zegt de Giraud-Regering niets over plannen of onderhandelingen met de Strijdende Fransen.

(De Gaulle heeft zijn officier gezonden voor een ontmoeting met Giraud op Frans grondgebied op Kerstdag).

Franse bronnen zeiden, dat de schaduw van Pétain zwaar ligt op het volk van Noord-Afrika, dat ook twee jaar lang is onderworpen geweest aan nazie-propaganda en dat elke voorbarige stap om onderhandelingen te openen de publieke spanning zou kunnen doen toenemen.

De Verenigde Staten en Groot Brittannië schenen de politiek te hebben aanvaard om de regeling van politieke problemen aan de Fransen zelf over te laten, niettegenstaande de aankomst van Harold MacMillan als den Britsen Gezant in het Geallieerde Hoofdkwartier.

De Heer MacMillan heeft sedert zijn aankomst reeds besprekingen gevoerd met Giraud en Robert Murphy, den Vertegenwoordiger van President Roosevelt. Waarnemers achten het onwaarschijnlijk, dat de Noordamerikanen of Britten zullen optreden als rechtstreekse bemiddelaars in eventuele onderhandelingen. Giraud, die niet veel van politiek gedoe moet hebben, geeft er de voorkeur aan een groot Frans leger te vormen om de Duitsers te helpen verdrijven uit Frankrijk en de politieke problemen aan anderen over te laten (Algiers, (AP) 6.1).

DAKAR IS NOOIT ONDER AS - TOEZICHT GEWEEST.

Pierre Boisson ontkende het verhaal als zoude Dakar zich hebben overgegeven, indien de aanval van de Engelsen en Strijdende Fransen in 1940 een uur langer hadde geduurd. Hij zeide: „Het is waar dat wij enigermate tekort hadden aan ammunitie, toen de vijandelijkheden ophielden, doch desondanks zouden wij het nog enige tijd kunnen hebben uitgehouden". Hij ontkende ook de berichten, dat er ooit duikboten van de As de haven van Dakar zijn binnengelopen of olie en voorraden hebben ingenomen. Eveneens werd door Boisson ontkend het gerucht, dat de Duitsers of Italianen ooit een wapenstilstandscommissie naar Dakar hebben gezonden.

Hij zeide nog, dat „uitstekend geoefende Westafrikaanse troepen naar Noord-Afrika worden gezonden en dat het aantal, dat actief deel zal hebben in de strijd afhangt van de aankomst van uitrusting van deze troepen. De man, die eens weerstand heeft geboden aan de Britten en Strijdende Fransen tegen de verovering van het belangrijke Dakar, sprak plechtig en in alle oprechtheid toen hij het had over de wenselijkheid zich bij zijn vroegere tegenstanders te voegen. „Wij hebben onze beslissing genomen", aldus Boisson. „Van het ogenblik af, dat wij besloten samen met de Geallieerden in de oorlog te gaan, hebben wij geen andere motieven gehad. Toen wij eenmaal onze ondertekening hadden geplaatst op het document, stond onze beslissing vast" (Dakar, (AP) 6.1).

DE ITALIAANSE KONING OP SICILIË.

De radio van Rome deelde mede, dat Koning Vittorio Emanuel juist is teruggekeerd van een rondreis teneinde het moreel op Sicilië hoog te houden. De koning maakte tijdens zijn bezoek op dat eiland een luchtalarm mede in Palermo (New York, (AP) 6.1).

SPECIAAL RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Een speciaal Russisch communiqué, dat door de Sovjet luister-dienst werd opgevangen, luidt als volgt:

„Van 1 Januari tot 5 Januari veroverden wij ten Zuid-Westen en Zuiden van Stalingrad in gevechten met de fascistische troepen 27 vliegtuigen, 56 tanks, 429 machinegeweren en 267 mortieren.

Ook veroverden wij 1016 anti-tankgeweren, 10.000 automatische geweren, 15.770 geweren, meer dan 3 millioen granaten, meer dan 20 millioen ronden geweer-ammunitie, 500.000 luchtbommen, 83 radio-zendstations en 239 vrachtwagens met voedsel.

Voorts werden 3217 paarden, 4400 karren met verscheidene voorraden, 18 locomotieven, 400 spoorwegwagons en 37 opslagplaatsen met verscheidene voorraden veroverd. 6500 Officieren en manschappen werden gevangen genomen. Alles tezamen is het aantal gevangenen sedert die in het begin van November 1942 werden gevangen genomen, gestegen tot 144.150 officieren en manschappen.

Gedurende dezelfde periode vernielden wij 88 vliegtuigen, 118 tanks, 122 kanonnen van verschillende caliber, 291 mortieren, 787 machinegeweren, 570 vrachtwagens met troepen en voorraden, 340 motorfietsen, 432 spoorwegwagons en 24 verschillende opslagplaatsen. Gedurende die periode van 1 tot 5 Januari verloor de vijand alleen in doden meer dan 20.000 officieren en manschappen" (Londen, (AP) 7.1).

Het speciale Russische communiqué, dat voor de eerste maal sedert vele weken geen terreinwinsten noemde, somde evenwel indrukwekkende cijfers van vijandelijke verliezen en veroverde materialen op. Britse waarnemers zagen hierin elk bewijs van een overhaaste Duitse terugtocht. Men zeide, dat de Duitsers gedwongen worden zich zo snel voort te bewegen, dat ze geen tijd hadden de reusachtige opslagplaatsen met kostbaar materiaal te vernietigen (Londen, (AP) 7.1).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

De Sovjet luister-dienst in Londen ving het Russische middagcommuniqué op, dat als volgt luidt:

In de nacht van 6 Januari zetten onze troepen in het gebied van de midden-Don ten Zuid-Westen en Zuiden van Stalingrad, aan het Centrale front en in de Noordelijke Caucasus hun offensief voort in dezelfde richtingen als tevoren.

In het gebied van Stalingrad wisselden onze troepen in sommige sectoren vuur met den vijand en voerde men verkenningen uit. Ten Noord-Westen van Stalingrad deed de vijand enkele uitvallen. Onze troepen sneden een Hitleristische verkenningspatrouille van de rest der strijdkrachten af en doodden 200 Duitse officieren en manschappen. In een andere sector viel een onzer detachementen vijandelijke stellingen aan en bezette 20 loopgraven. Er werden gevangenen gemaakt. Ten Zuid-Westen en Zuiden van Stalingrad zetten onze troepen het offensief voort. Mannen van de afdeling X braken tijdens de nacht door in de vijandelijke stellingen en veroverden in een verrassings-aanval 2 bewoonde plaatsen. Met bajonetten en handgranaten roeiden onze manschappen ongeveer 200 Hitlerieten uit, terwijl meer dan 100 werden gevangen genomen. In een andere sector veroverden onze detachementen 4 kanonnen, 6 anti-tankgeweren, 200 geweren, 20 submachinegeweren, 5 zware machinegeweren, 1000 granaten, 20.000 patronen en ander oorlogsmateriaal. In het gebied van de midden-Don voerden onze troepen offensieve gevechten. Mannen van de afdeling X drongen door in de achterhoede van den vijand door en versloegen vijandelijke versterkingen, die werden aangevoerd. 400 Duitse officieren en manschappen werden opgeruimd. Onder het veroverde oorlogsmateriaal waren 48 vrachtwagens, 12 anti-tankkanonnen en 4 veldkanonnen.

In een andere sector rukten onze troepen voort, niettegenstaande de koppige vijandelijke weerstand en bezetten onze troepen de gevechten in dezelfde richtingen voort. In het gebied ten Westen van Rzhev sloeg de afdeling X een vijandelijke tegenaanval af, waarbij meer dan 300 Hitlerieten werden gedood. Een aanvalsgroep op ski's versloeg bij een verrassingsaanval het Duitse garnizoen in een bewoonde plaats. In een gevecht werd een compagnie van de Duitse infanterie opgeruimd en werden oorlogsmateriaal en gevangenen genomen.

In de Noordelijke Caucasus overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en rukken zij triomphantelijk voort. Bij de gevechten om een grote bewoonde plaats ruimde de afdeling X ongeveer 600 vijandelijke officieren en manschappen op en veroverde men 28 tanks, 7 pantserwagens, 160 vrachtwagens, 21 kanonnen, 74 machinegeweren, 33 mortieren en verschillende opslagplaatsen met ammunitie en voedselvoorraden. Meer dan 200 vijandelijke officieren en manschappen werden gevangen genomen" (Moskou, (AP) 7.1).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Londen:** Een communiqué, dat per radio van Generaal Leclercs Hoofdkwartier in Afrika ontvangen werd, luidt als volgt:

„De weerstoestanden zijn verbeterd en de Franse troepen hebben de opmars in Zuidelijk Libye hervat en een belangrijke vijandelijke positie genomen. Vijandelijke gemotoriseerde colonnes, die poogden de positie te hernemen, werden op energieke wijze afgeslagen en gedwongen zich in Noordelijke richting terug te trekken."

— **Washington:** Het 78 Noordamerikaanse Congres, waarvan de Democratische meerderheid in het Huis en in de Senaat sterk verminderd werd door de verkiezingen van November, kwam gisterenmiddag bijeen. Voorzitter van het Huis van Afgevaardigden werd wederom Sam Rayburn.

— **Caïro:** Gemeld wordt, dat Vice Luchtmaarschalk Wilfred McClaughry, die het bevel voert over de Royal Airforce in Egypte, behoort tot 11 personen, die Maandag bij een vliegongeval om het leven kwamen. Mevrouw Tedder, de echtgenote van den Luchtmaarschalk Sir Arthur William Tedder, Vice Stafhoofd van de Royal Airforce, werd ook gedood bij het neerstorten van het vliegtuig.

— **Bern:** Een bericht van de „Basler Nachrichten" uit Boedapest zeide, dat Horia Sima, de gevluchte leider van de Roemeense IJzeren Garde, in Italië gearresteerd is.

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens berichten, die in Boedapest ontvangen worden, de Roemeense politie meer dan 4000 personen arresteerde, waarvan 80 reeds geëxecuteerd zijn na de ontdekking van een samenzwering der IJzeren Garde tegen Premier Antonescu. Arrestaties zouden zijn gedaan in Bucuresti, Ploesti, Giurgui en andere steden over het gehele land. Regerings-autoriteiten zouden in het complot betrokken zijn. Troepen van de as bewaken de straten van Bucuresti. Machinegeweren zijn op verschillende punten van de stad opgesteld.

— **New Delhi:** Het Noordamerikaanse communiqué luidt: „Op 4 Januari viel een formatie zware bommenwerpers van het 10e luchtcorps een schip van 15.000 ton aan, dat de Irrawadi-rivier opvoer in de richting van Rangoen. Twee voltreffers en 3 bijnatreffers werden waargenomen en naar gerapporteerd werd zag men een dikke rook uit het schip opstijgen. Alle vliegtuigen en vliegers keerden veilig terug."

— **Londen:** De radio van Marokko zeide, dat Britse patrouilles op actieve wijze Rommels defensie-stellingen, die de nadering naar Misurata van twee kanten dekken, op de proef stellen. Misurata ligt op ongeveer 190 kilometer ten Zuid-Oosten van Tripoli. Dit bericht werd niet bevestigd in Geallieerde berichten. Volgens de laatste berichten bevond het 8ste Britse leger zich in de buurt van Buerat el Hsun op ongeveer 130 kilometer ten Zuid-Oosten van Misurata.

— **Londen:** De radio van Toulon zeide, dat 30 vrachtschepen niet kunnen worden verwijderd uit de haven aangezien de vernietigde oorlogsschepen de rede blokkeren en de Duitsers door sabotage van de arbeiders driemaal van pogingen om de gehavende schepen drijvend te maken hebben moeten afzien.

— **Tyndall Field (Florida):** Luitenant Clark Gable, de vroegere filmacteur, slaagde voor zijn examen in de kanonniersschool van de leger-luchtmacht.

— **Santiago (Chili):** President Rios ontving Minister Morales en voerde besprekingen met hem over zijn bezoek aan de Verenigde Staten. Brazilië en Argentinië, dat — naar men meent — de weg hebben gereed gemaakt voor het verbreken der betrekkingen met de As.

— **Johnstown (Pennsylvania):** Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelde aan de ouders van Luitenant Kolonel Boyd Wagner, den luchtheld van de Philippijnen, mede, dat zijn lijk is gevonden in een vernield vliegtuig in het Zuiden van de Verenigde Staten. Wagners vader zeide, dat volgens het telegram van het Departement van Oorlog het vliegtuig van Wagner neerstortte bij een routine-vlucht.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap meldde van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika, dat de Duitsers de stellingen heroverden aan beide zijden van het kruispunt ten Westen van Mateur. De Duitsers wonnen tactisch belangrijke heuvelstellingen bij een tegenaanval, die gisteren bij daglicht werd uitgevoerd. De tegenaanval werd ondernomen toen de Britten de heuvels slechts ongeveer 24 uur in handen hadden.

— **Londen:** Generaal Georges Catroux, de Hoge Commissaris voor Syrië en Libanon, die bij de beweging der Strijdende Fransen zijn aangesloten, arriveerde in Londen voor het houden van besprekingen met De Gaulle en andere leiders der Strijdende Fransen.

— **Stockholm:** Berichten uit Noorwegen melden, dat de Duitsers 150 Noren in December hebben gearresteerd in 7 steden langs de Zuidelijke kust. Velen worden ervan beschuldigd in het bezit te zijn van wapenen, geheime radio-toestellen etc. Uit Oslo wordt gemeld, dat Vidkun Quisling, de Premier van de Noorse marionetten-Regering, een lijst heeft opgemaakt van vooraanstaanden, waaronder ook geestelijken, die zullen moeten worden vastgehouden als gijzelaars in geval van een Geallieerde invasie.

— **Moskou:** De Russen maakten bekend, dat het Sovjet-leger de terugtrekkende legers in de Caucasus op de hielen volgt en tot 40 kilometer voortgang heeft gemaakt ten Noord-Oosten van Prokhladneski tot het spoorwegstation van Apolonskaya, bijna halverwege Mineralnye Vody, dat het centrum is van het spoorwegnet in de Caucasus.

— **Moskou:** Berichten van het front delen mede, dat de Russische strijdkrachten onder Luitenant Generaal Constantin Rokossovsky, den veteraan van de winter-gevechten van het vorig jaar voor Moskou, 80 kilometer zijn voortgedrongen sedert de verovering van Tsimlyanskaya aan de Don twee dagen geleden. Het verste punt, dat de Russen gisteren bereikten, was Bolsjaya Orlovka aan de rivier Sal, vlak ten Zuid-Oosten van het punt waar deze rivier in de Don uitmondt, halverwege tussen Tsimlyanskaya en Rostov. In de tocht langs de Don werden heroverd de stad Marinsk aan de Don en de dorpen Karkalski, Belianskу, Kamisjevskaya, Yasirev en Khokodny, die aan weerszijden van de Don liggen, tussen Tsimlyanskaya en Rostov.

De ondergrondse actie in Frankrijk is principieel.

Geen propaganda-gezwets, maar wederopbouw van het land gezocht op Christelijk-dogmatische grondslag. Frankrijks oude rol, moederland van West-Europa herleeft.

Wie het voorrecht heeft de propaganda-schriften van de verschillende landen te zien, kan niet trots zijn op wat de Nederlandse instellingen praesteren. Het informatie-bureau van het meest geteisterde land, Polen, van zichzelf armer dan ons rijke Nederlandse wereldrijk, zond ons dezer dagen een aantal boeken, tijdschriften, en een kalender toe, die in één woord schitterend zijn, zowel door de uitvoering als door de inhoud, enkele minder geslaagde uitgaven dan buiten beschouwing gelaten. De Fransen in de Verenigde Staten geven een weekblad uit, „Victoire", dat zo door-en-door Frans is, dat het zo op een van de Parijse boulevards kon zijn gekocht. Een arm land als Hellas geeft een periodiek uit, dat gratis verspreid wordt, terwijl — naar wij nog dezer dagen vernamen — het „Allied Seaman's Home" alhier voor bladen als de „Knickerbocker" moet betalen.

Thans kregen wij ter inzage de fotografische reproductie van een tweetal tijdschriftjes van de ondergrondse actie in Frankrijk zelf. De boekjes getiteld „Cahiers du témoignage Chrétien" werden naar Canada gebracht, waar de fototypie werd gemaakt, waarvan thans een tweetal exemplaren op Curaçao is. De titel van de reeks zegt reeds, dat Frankrijk aan het herleven is. Frankrijk het land, dat de moeder van de Westeuropese beschaving was, tot verval kwam en kinderbeperking en moord op ongeboren kinderen cultiveerde in bijna zo hevige mate als het thans in de Verenigde Staten het geval is. Frankrijk hervindt zichzelf.

De Fransen die deze geschriften uitgeven, doen niet aan politiek. Zij hebben slechts één zorg: te beletten, dat de gewetens verward worden. Zij willen slechts mededelen de volkomen vaststaande feiten en de oorspronkelijke documenten en zij willen weder naar voren brengen de leerstellige richtsnoeren.

En inderdaad is het buitengewoon moeilijk in deze door hartstochten opgewekte wereld de waarheid nog te onderkennen. Aan de ene kant geeft men leugens en aan de andere kant geeft men de waarheid niet. Deze boekjes bevatten een schat van waarheden. Zij zijn meer dan holle propaganda en ijdel beroep op gevoelens, die in wezen niet bestaan of geen wortel hebben in de mensen. Aan de hand van de officiële stukken van de felste vijanden wordt op dringende wijze de leugen weerlegd. Uit de stukken der Pausen en uit de Katholieke onvergankelijk schone leer wordt de waarheid stralend uiteengezet. Hernaaldelijk wordt men getroffen door de prachtige ideeën, die opflitsen in deze boekjes.

Het is helaas onmogelijk in een kort overzicht de inhoud weer te geven dezer boekjes, die tot doel hebben de menselijke en Christelijke overlevering van Frankrijk te redden van de ondergang. Is het wonder, dat de Duitse Gestapo er fel op uit is de daders dezer enig juiste propaganda te vinden? Niets slaat harder dan de waarheid en nergens blijkt de afschuwelijkheid van de leugen scheller dan naast de simpelheid van de waarheid der dingen. Frankrijk strijdt om zijn ziel, die katholiek is. Verheugd kan men wezen, dat in deze barre tijd zoveel schoonheid van geest en zoveel adel van karakter uit het schijnbaar zo verrotte en vertrapte Frankrijk kunnen opbloeien. Dit geeft ons steun aan de verwachting dat dit oude cultuurland weder eens zal worden de leidende Staat in Europa, zoals het vroeger was, en dat het ontdaan van alle verrotting nieuwe luister zal toevoegen aan de beschaving en aan de Kerk. Ook de samenstellers van deze boekjes geloven in deze verwachting en zij wekken hun lezers daartoe ook op met het woord van Christus: „Avez confiance, j'ai vaincu le monde".

Voor de propagandisten kan het zijn nut hebben, dat — althans te oordelen naar de beide boekjes, die wij ter inzage kregen — de ondergrondse actie in Frankrijk met geen woord reclame maakt voor zichzelf, steeds de slechtste soort propaganda. Daar deze methode ook de goedkoopste is, vindt zij echter bij vele propaganda-kringen duchtig aftrek. Onnodig hiervoor te verwijzen naar andere Geallieerde landen. Het is het best de hand eerst in eigen boezem te steken. En ook al moet gezegd — gelukkig — dat Nederland dan lang geen kwaad figuur maakt bij verschillende andere volken, zelfs de kleine mate van eigen-roem moet uit onze propaganda worden weggewerkt. Wanneer wij ons baseren op de leerstellige grondslag komen wij een heel eind verder. Een kleine illustratie hiervan verschijnt momenteel in ons blad in de artikelen-reeks van Jacques Maritain, een Franse geest, wien niemand Fransgezindheid tot in het uiterste kan ontzeggen, maar die wars is van zijn eigen land te spreken. Een tegenstelling hiermede vormen de advertenties in verschillende Noordamerikaanse bladen. Om slechts een voorbeeld te noemen. Deze week is „Life" van 14 December 1942 hier aangekomen. Allereerst ziet men een grote plaat, man, vrouw en kind met gebedenboekjes devotelijk gebogen in een kerkbank zitten, een biddende vrouw erachter. Er boven staat „These are the things we are fighting for"; eronder: „The right of men and women to worship God in the Church of their choice". Dit is prachtig, want dat is inderdaad een van onze idealen. Als men de advertentie echter uitleest, blijkt het een advertentie voor silverplate theelepeltjes te zijn!

Volgende bladzijde. Neergeknield aan een bed ligt daar een lief klein meisje, handjes gevouwen, ogen hemelwaarts. „A little child kneels and lifts her heart in prayer; her face speaks of trust, faith in a bright future" staat erbij. Het blijkt een advertentie voor Ipana-andpasta te zijn!

Dit is een americanisme, zoals dat niet alleen uit een blad als „Life" naar voren komt; wij hadden evengoed bladen van hoger gehalte kunnen nemen. De gehele Noordamerikaanse pers is er vol van.

Wie de Franse bladen uit de Verenigde Staten neemt verademt. Natuurlijk, de neuropathie blijkt ook dááruit, maar in veel en veel mindere mate. En het is beschamend, dat wij naar het hongerende, kleumende bezette Frankrijk terugmoeten om te zien, wat ware propaganda is. Streng en strak, in paragraafjes en hoofdstukjes, die de Dominicaanse invloed doen onderkennen (deze is blijkens onze informaties meer dan invloedrijk, zelfs leidend in de Franse ondergrondse actie), het mysticisme van het nationaal-socialisme, het anti-semietisme, vrijmetselarij e.d. uiteengezet, worden rechten van vrije organisatie van onderwijs, sportbeweging e.d. beklemtoond.

Deze boekjes zijn als een nieuw ontsprongen bron. Er is vreemd gesproken over Frankrijk. Men heeft gewanhoopt. De historie van Europa doet ook thans weer zien, dat wie op God en Frankrijk vertrouwt, naar het eeuwige en het tijdelijke wel zal varen. Met een variant op de titel van een dezer boekjes, kan men zeggen: „La France prend garde de son âme."

BONAIRE.

MELAATSHEID.

Het eigenlijke woord voor melaatsheid is in het Papiament: lepra. Maar gebruik dat woord alstublieft niet zo maar in een gezelschap, want hoe weinig deze ziekte ook op onze eilanden voorkomt, men geeft zelfs voor de naam reeds een heilige huiver. Zo ongeveer als wij gewoon zijn te zeggen: Zeg dat maar niet te hard, wie weet wat je nog overkomt; of: Klop dat maar gauw af.

Men gebruikt daarom in het dagelijks gesprek liever een ander woord, zo als „laster", of vooral: „die erge ziekte" (e mal malu). Deze laatste uitdrukking gebruikt men ook wel bij andere besmettelijke ziekten, maar toch in hoofdzaak voor de melaatsheid.

Ofschoon niemand met zekerheid de oorzaak der gevreesde ziekte kan aanwijzen, schrijft het volksgeloof haar wel eens toe aan het eten van rauwe vis, ofschoon de meesten de oorzaak inderdaad niet weten. Wat ervan zij, op Bonaire krijgt men de mensen er maar heel moeilijk toe vis te eten zonder hem te baken of te koken. Misschien was het volksgeloof in dezen eens sterker en algemeen, en is de angst voor rauwe vis er een overblijfsel van.

DE REGENVAL.

Volgens de regenmeter van de Fraters viel er in de maand December 1942 185 mm. regen. Op Rincon was het 188 mm.

De stand van de regenval voor het gehele jaar 1942 was bij de Fraters 634 mm., en op Rincon 774 mm.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie)

EEN VEEL MOOIER PLAN.

Men schrijft ons:

Men wil een bad hebben bij gelegenheid van het komend prinsenfeest. De commissie heeft zich zeker niet met de directie van het Bargebad in verbinding gesteld, anders zou men weten, dat er zulk een bad komt. Dit bad wordt den Noordamerikanen in bruikleen gegeven. Dit is niet alleen een mooi apostolaat en houdt hen terug van andere plaatsen, doch tevens blijft voor de jeugd het prachtig herstelde Bargebad open. Wat, zullen wij nog een bad maken? Veel mooier is het plan: **de kinderen in Nederland te helpen.** Ziet hoe „La Union" dat plan reeds aanprees de vorige week:

„Er gaan weer geruchten. Geen slechte geruchten, die ook maar iets met militaire zaken te maken zouden hebben, doch geruchten van wat er zoal voorgesteld is, in die commissie, die op die en die dag, om zo en zo laat ten huize van dien mijnheer bijeenkwam om plannen te beramen in verband met de blijde gebeurtenis.

De oorlog mergelt onze Nederlandse kinderen uit. De voeding moet erg slecht zijn. Wat kunnen wij doen?

Een fonds maken **ten bate van het Nederlandse kind.**

Prinses Juliana zal het een reuzenfijn plan vinden. Misschien kunnen wij nu reeds helpen? Stuurden wij niet pakketten voor de krijgsgevangenen? Wel nu kunnen wij toch ook pakketten sturen voor de kinderen? Wij kunnen een boot vol sturen onder auspiciën van het Internationale Rode Kruis. Wij kunnen de hulp inroepen van Zijne Heiligheid den Paus, opdat alles ook in de handen kome van de kinderen voor wie wij het bestelden.

Er is een tijd geweest, dat de kinderen in Nederland hun snoepcentes weglegden om iets te sparen voor het eilandskind op Curaçao (ik herinner me nog de mooie fotokaart van dat joch, lachend, met een grote kapotte strohoed achter op zijn hoofd), en zo verzamelden de kinderen in Nederland b.v. geld voor de school van San Mateo.

Nu zal men het ook graag doen voor de kinderen in Nederland. Hoe men het zal doen? „De liefde maakt vindingrijk", dat komt vanzelf.

Heren, neemt dit plan aan.

Een ideaal plan, nationaal, up to date, **naar het hart van Prinses Juliana en voor de toekomst.**"

BUITENLAND.

MUTATIES IN DE DUITSE DIPLOMATIEKE DIENST.

Alfred Wall seint uit Londen:

Een commentator van het Britse Ministerie voor Buitenlandse Zaken zeide, dat Hitlers drastische veranderingen in zijn diplomatieke staven in Japan, Spanje en Zweden gedurende de vorige week de weerslag vormden van de militaire nederlagen, die de As de laatste tijd geleden heeft, en het desbetreffende verlies aan diplomatiek prestige. De radio van Berlijn maakte op Zaterdag bekend, dat Generaal Eugen Ott, de Duitse Ambassadeur in Tokio, Eberhard von Stohrer, de Ambassadeur in Madrid en Prins Viktor zu Wied, de Gezant in Stockholm, werden teruggeroepen en „nieuwe posten kregen in het Duitse Departement voor Buitenlandse Zaken".

George Stahmer, de Duitse Ambassadeur bij Japans Chinese marionetten-régime in Nanking, vervangt Ott; Dr. Hans Thomson, de vroegere Zaakgelastigde in Washington, neemt de Legatie in Stockholm over en Hans Adolf von Moltke is benoemd voor de post in Madrid.

Diplomatieke kringen in Londen legden Otts vervanging in Tokio uit als een bewijs van Hitlers misnoegen met Japans gewoonte om op zijn eentje de oorlog te voeren zonder Duitslands noden of wensen in aanmerking te nemen.

Men wees erop, dat Japan **noch een invasie van Russisch Siberië gepoogd had noch enige vlootactie had ondernomen in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan om samen te gaan met Rommels zomer-offensief in Egypte.** Inplaats daarvan sloegen de Japanners in tegengestelde richting naar Midway — waar zij geslagen werden — en naar de Aleoeten.

Stohrers positie in Madrid scheen secuur voordat de Britten Rommels Afrika Corps verpletterden bij El Alamein en de Geallieerden Noord Afrika invadeerden.

De twee gebeurtenissen leidden direct tot het sluiten van **een neutraliteits-blok tussen Spanje en Portugal** — en Duitsland is altijd **achterdochtig** geweest waar het verdragen **tussen** neutralen heeft betroffen. Stohrer is klaarblijkelijk gestraft omdat hij het Iberische Pact niet heeft kunnen beletten. Voor wat betreft Zweden is Hitler klaarblijkelijk ontstemd over Zwedens stricte, onafhankelijke neutraliteit (Londen, (AP) 6.1).

GEEN RASVERSCHIL IN KERK.

Wat bij ons gewoon is, is dit niet overal. De „New York Herald Tribune" wijdt een artikel van een kolom lengte aan het feit, dat een Presbyteriaanse Kerk in New York thans haar deuren voor ieder geopend heeft, **ongeacht zijn huidskleur. Het artikel zegt dat dus thans voor het eerst sedert de bouw van deze Kerk in 1829 ook kleurlingen hier toegang krijgen. Het Kerkbestuur had hierover nog moeten stemmen ook!**

EEN VREEMDE FOTO VAN HITLER.

Lewis Hawkins seint uit Londen:

Hitlers wangen en de vraag of haar eigenaar vet en flabberig geworden is gaven in Londen aanleiding tot talrijke meningsuitingen nadat de ochtendbladen **een serie foto's publiceerden** waarin men den Führer de nazies ziet toespreken in de bierhal te München op 8 November.

Deze foto's toonden Hitler met verward haar, tamelijk zakkende wangen en wallen onder zijn ogen, een dubbele kin en een opgezwollen middenrif, vergeleken bij vroegere foto's. Zij werden voor de Londense pers vrijgegeven door de foto-afdeling van het Ministerie van Informatie. De „Daily Mail" zeide, dat een man, die Hitler kende, eerst niet geloofde, dat de serie foto's echt was, doch bij nadere beschouwing ervan overtuigd werd dat het Hitler in hoogsteigen persoon was. Als commentaar zeide het blad: „De physieke degeneratie, welke hier getoond wordt, is zo opmerkelijk, dat de man haast onherkenbaar is. De uitzetting van zijn lichaam lijkt op een ongezonde dikte en geen gezetheid, die ontstaan is door veel eten.

Andere nieuwsbladen gaven in hun opschriften ook de mening te kennen, dat een slechte gezondheidstoestand de opgezwollenheid veroorzaakte.

Commentaar werd eerst verwekt door de vergelijking met een andere foto, die door de Associated Press van Groot Britannië via Zweden was ontvangen en die **een beeld moest** voorstellen van dezelfde gelegenheid, hoewel niet op dezelfde plaats in de bierhal of in dezelfde positie. Deze laatste foto toonde geen merkbaar verschil van de foto's, die enige tijd geleden van Hitler genomen zijn, doch verschil de ten zeerste van de foto's, die heden gepubliceerd werden. Behalve het ontbreken van de dikte in de copie van de Associated Press van Groot Britannië waren er op de foto ook verschillen te bemerken in uniform, dassen en medailles. Toen gevraagd werd naar de duidelijke tegenstrijdigheden zeide de foto-afdeling van het Ministerie van Informatie, dat de vrijgegeven foto van „Duitse oorsprong" waren en via neutrale instanties werd ontvangen.

„Indien de man, die op de foto's in de nieuwsbladen verschijnt een van Hitlers dubbelgangers is", zeide een zegsman van het Ministerie nog, „schaadt dit in elk geval onze zaak niet" (Londen (AP) 6.1).

FILM

„De drie Musketiers" (Cinelandia) zonder musket maar met stootwapen. Geen soldaten met schietgeweer, doch Middeleeuwse Ridders met flaphoeden en veders en zwiepend staal. De gefotografeerde legendarische wapenbroeders, legende, inhoud van de alom zo bekende vertelling van Alexander Dumas I. Op een moderne manier veramerikaanst en oppervlakkig weden opgebouwd. Echter op een wijze, die in een tijd, dat uitstekende klassieken toch niet meer gelezen worden, ontegenzeglijk heel realistisch aandoet, en grote spanning brengt. Geef ons echter maar het boek, toen de 3 Musketiers nog „stomme"-lingen waren!

De 3 Musketiers zijn allen te goed bekend, dan dat wij in een repetitie van de inhoud zouden mogen vervallen. Deze korte recensie zij genoeg: Van deze film geniet men ongetwijfeld deze week. Men late zich deze nieuwe schone kans om van deze opwindende film met volle teugen te profiteren vooral niet ontglippen. Want dat zou jammer zijn.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Do., 7 Jan.:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok Afdeling: Hr. v. Hasselt, tel. 468 en Hr. J. Prins, tel 330.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Rosbeef, geb. aard., snijbonen. Morgen: Nassi Goreng.

Agenda:

Do. 7 Jan. 16.30 — 17.00 uur Loting van volgnummers voor plaatsbespreking. 17.00 — 18.00 uur Plaatsbespreking voor „Toontje heeft een paard getekend".

Vr. 8 Jan. 19.30 uur Comp. bilj. „A" kl.

Za. 9 Jan. 20.15 uur Laatste opvoering van „Toontje heeft een paard getekend" (introductie toegestaan).

Di. 12 Jan. 19.30 uur Comp. bilj. „B" kl. 20.15 uur Wekelijkse Bridge-avond.

Wo. 13 Jan. 19.30 uur Comp. bilj. „hoofdkl."

Zondagsschool der Prot. Gem. te Emmastad: Zondag 10 Januari as. op de gewone tijd 11 uur 's morgens, begint de Zondagsschool weer in het Jeugdhuis. Alle leerlingen worden daar verwacht.

Sportclub „Asiento": Voetballen: A. Vrijdag 8 Januari, 2e ronde Knockout wedstrijd C.V.B. serie: Asiento 1 — Voorwaarts. Terrein Rio Canario. Aanvang 16.30 uur precies.

BRION

Het Leven van onzen Curaçaosen Held.

door

M. D. LATOUR O.P.

XXII

BRIONS BEGRAFENIS.

In aanvulling op het feuilleton in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 26 September t/m 21 October 1942 (nrs. 3712 t/m 3733) stuurt de bekende historicus Pater Mamertus Dominicus Latour O.P. ons een artikel omtrent de begrafenis van Philippus Ludovicus („Louis") Brion, hetwelk wij al heel gaarne opnemen. Teneinde het bewaren bij de hierboven genoemde reeks te vergemakkelijken, drukken wij het op dezelfde manier, met een nummer aansluitend aan het laatst geplaatste. — Red. Amigoe.

Het werkt enigszins bevreemdend, dat Pater Euwens, zaliger gedachtenis, in zijn uitgebreide en interessante studie over Brion, niets vermeldt over diens kerkelijke begrafenis, te meer, daar het boek, waarin dit opgetekend staat, in het bezit was van genoemden bekwamen geschiedschrijver. Mogelijk hebben enige onverklaarbare eigenaardigheden in dit geschiedverhaal, den Pater van publicatie teruggehouden.

Wij lezen in „Reizen in West-Indië", door G. B. Bosch, Predikant, Deel II, blz. 402, 403: „Gedurende de eerste jaren van mijn verblijf op Curaçao, namelijk, stierf aldaar de Columbiaanse Admiraal Brion. Hij was op Curaçao geboren, uit Nederlandse ouders, die tot de Roomse kerk behoord hadden: hij werd daarom met de plechtigheden der kerk, waarin hij gedoopt was, begraven. Achter zijn lijk volgde het aanzienlijkst gedeelte der blanke bevolking; ook mijn ambtgenoot en ik volgeden aan de uitnodiging ter begrafenis, hetwelk den ouden en verdraagzamen Pastoor Piravano een biezonder genoegen verschafte. Aan onderscheidene mensen toch betuigde hij zijn blijdschap daarover, dat de beide Protestantse Predikanten de plechtigheid in de kerk hadden bijgewoond."

De ambtgenoot, waarover Dominee Bosch hier spreekt, was Dominee Muller, „den Dominie met die zware stem", zoals hij genoemd werd door een dronken matroos, die de tale Kanaäns sprak. Vergelijk hiervoor bovengenoemd werk van Bosch, Deel III, blz. 396 en 406.

Ds. J. Muller J. Azn leefde van 1771 — 1842. In 1798 op Curaçao gekomen, was hij tot 1825 Predikant bij de Lutherse Gemeente aldaar en tot één jaar voor zijn dood bij de Verenigde Protestantse Gemeente.

Een hoogst merkwaardige vergissing is er echter in het spel, als Dominee Bosch beweert, dat het „den ouden en verdraagzamen Pastoor Piravano een biezonder genoegen verschafte" de beide Predikanten in die katholieke begrafenisstoet te zien lopen. Ten eerste heet die Pastoor niet Piravano, maar Pirovano en ten tweede was deze Praefectus Missionis reeds enige tijd overleden vóór Brion stierf!

In het eerste van een reeks artikelen, lopend van 29 Juni 1926 tot April 1928, gepubliceerd in de „Westindische Gids", schrijft Mr. B. de Gaay Fortman op blz. 2 in een voetnoot, dat Pirovano ruim een jaar vóór Brion stierf. Dat is iets te ruim gerekend. Pirovano stierf 9 November 1820 en Brion 27 September 1821, wat een verschil uitmaakt van precies tien maanden en achttien dagen.

En dan met een stalen gezicht beweren, dat Pirovano „aan onderscheidene mensen ...... zijn blijdschap daarover (betuigde), dat de beide Protestantse Predikanten de plechtigheid in de kerk hadden bijgewoond"!

Bosch' herinneringen zijn wel eens meer verward. Hij beweert o.a. ergens, dat Pirovano naar Aruba ging „omdat hij zijn onrustigen en onverdraagzamen ambtgenoot wilde ontvluchten", terwijl het zeker is, dat Pater Stöppel (Bosch schrijft Stoppel en zelfs zeer grappig Stoffel!), al verschillende maanden dood was, toen Pirovano naar Aruba vertrok. Pater Stöppel stierf op 10 October 1818 „zijnde Zaterdag de klokke tien uur voormiddag" en Pastoor Pirovano verhuisde naar Aruba eind April 1819 „wegens geschil met de kerkmeesters over het herstel van de kerkgebouwen". (Zie Dahlhaus, Een Levensschets 1924, blz. 28 en 30).

Iemand heeft mij ook gevraagd, waarom Brion, die toch katholiek was, niet op het katholieke kerkhof begraven werd.

Inderdaad bestond volgens een brief van Monseigneur Niewindt uit 1824, het katholieke kerkhof aan de Rode Weg reeds „sinds onheuglijke tijden" Maar „Alle lijken der katholieken werden daar niet begraven, daar het de gewoonte was daar te begraven, waar men verkoos."

Bij Publicatieblad van 26 Juni 1821 werd bekend gemaakt, dat alle lijken op een kerkhof moesten begraven worden. Waarschijnlijk biedeu de notulen van de Kerkeraad een opheldering daarvan. Ze luidt aldus:

„De Roomsch Katholijke Gemeente alhier, worden bij deze gewaarschuwd, dat in gevolge de publicatie van Zijne Excellentie de Gouverneur en Raden van Policie dezes Eilands, in dato 26 Juni ll. alle lijken van gemelde gemeente op de welbekende ommuurde begraafplaats, aan de kerk toebehoorende, moeten worden begraven en dat in het vervolg niemand is geoorloofd lijken op eigen grond of op publieke gronden, tenzij consent van Zijne Excellentie de Gouverneur daartoe vooreerst te hebben bekomen, op poene als bij gemeld publicatie staat vermeld te doen begraven".

Het is geen „schoonheid" als volzin, maar zó staat het er, met de taalfouten erbij. Volgens dit gouvernements-voorschrift behoorde dus Brion op het kerkhof aan de Rode Weg begraven te liggen, tenzij de familie „consent" verkregen heeft van de Gouverneur, om hem in de familiegraf ven op Rozentak bij te zetten. Het schijnt echter, dat verschillende families rustig voortgingen te begraven waar men verkoos, ondanks tegenovergestelde gouvernementsbepalingen.

Er bestaat blijkbaar op Curaçao sommige ouderen nog een traditie, dat bij het opgraven van de resten, de nieuwe kist met het gebeente in de kerk van Santa Ana geweest is en dat de toenmalige Pastoor, B. Th. J. Frederiks, daarbij een gezongen plechtigheid heeft verricht. De Pastoor zou daarvoor door de Venezolaanse regering vereerd zijn met een onderscheiding. Geschreven documenten zijn mij hieromtrent niet bekend. Wel is het zeker, dat Pastoor Frederiks, behalve Ridder in de Orde van Oranje Nassau, Officier was in de Simón Bolivar Orde